

Legislație notarială

Ediție îngrijită de **Adina R. Motica,**
Oana-Elena Buzincu și Veronica Stan

Actualizată la data de
27 iunie 2019

Editura
Stamangiu
2019

Capitolul IV. Drepturile și îndatoririle notarilor publici

Secțiunea 1. Drepturile notarilor publici

Art. 64. (1) Notarii publici își exercită funcția și se bucură de stabilitate în funcție, neputând fi mutați în altă localitate fără acordul lor.

(2) Pentru asigurarea secretului profesional, actele și lucrările cu caracter profesional aflate asupra notarului public sau în biroul său sunt inviolabile, acestea putând fi verificate sau ridicate numai în condițiile legii și în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Contactul profesional dintre notarul public și clientul său nu poate fi interzis sau restrâns.

Art. 65. (1) În cazul în care clientul se află în stare de arest sau detenție, administrația locului de arest ori detenție are obligația de a lua, cu prioritate, toate măsurile necesare pentru a permite contactul de îndată al notarului public cu clientul și respectarea drepturilor prevăzute de lege.

(2) În cauzele penale, notarul public poate fi audiat ca martor numai în cazurile și condițiile prevăzute expres de Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 66. (1) Notarul public are următoarele drepturi:

1. să primească onorariu pentru fiecare act sau procedură notarială îndeplinită, în condițiile legii;

2. să aleagă și să fie ales în organele de conducere ale Uniunii și ale Camerelor, în condițiile prevăzute în statut;

3. să se adreseze organelor Uniunii și ale Camerelor și să primească informațiile solicitate în condițiile stabilite prin statut sau actele normative interne;

4. să poarte însemnele Uniunii și ale Camerelor;

5. să beneficieze de concediu de odihnă, anual, în condițiile stabilite prin statut;

6. să beneficieze de drepturile de asigurări sociale pe baza contribuției la sistemul asigurărilor sociale de stat și/sau la sistemul privat, în condițiile legii;

7. să aibă acces la toate datele care privesc organizarea administrativă a activității notariale, atât la nivelul Camerelor, cât și al Uniunii;

8. să adere individual la Uniunea Internațională a Notariatului;

9. să participe, la cerere, la ședințele organelor Camerelor și ale Uniunii, atunci când are un interes propriu, în vederea susținerii acestuia;

10. să beneficieze de sprijin financiar în caz de întrerupere a activității biroului din cauza incapacității temporare de muncă;

11. să beneficieze, la cerere, de asistență juridică din partea Uniunii, prin personalul de specialitate, în cauzele care au legătură cu activitatea profesională;

12. să participe la manifestări profesionale organizate în țară și străinătate;

13. să beneficieze de orice alte drepturi prevăzute de lege și statut.

(2) Notarul public își poate face cunoscute datele profesionale atât cu privire la persoana sa, cât și cu privire la locul unde își exercită funcția, în condițiile stabilite prin statutul profesiei.

Art. 67. (1) Notarii publici au dreptul la onorariu pentru fiecare act sau procedură notarială îndeplinită, în conformitate cu art. 57 alin. (1) lit. d).

(2) Prin excepție de la dispozițiile art. 57 alin. (1) lit. d), la propunerea Consiliului Uniunii, ministrul justiției poate stabili acte și proceduri notariale pentru care onorariul se stabilește liber, între notarul public și solicitant.

Art. 68. Notarul public are dreptul la concediu de odihnă de 30 de zile lucrătoare, în condițiile stabilite prin statut. Notarul public are obligația de a înștiința Camera în circumscripția căreia își desfășoară activitatea în legătură cu perioada în care va efectua concediul de odihnă.

Art. 69. Exercițarea profesiei de notar public este incompatibilă cu:

a) desfășurarea unei activități salarizate, cu excepția:

1. activității și funcției didactice universitare/de învățământ superior și de cercetare științifică;

2. activității literar-artistice și publicistice;

3. activității de creație tehnico-științifică;

4. calității de deputat sau senator ori de consilier în consiliile județene sau locale, pe durata mandatului;

5. calității de membru în organele de conducere sau în alte organisme ale Uniunii, ale Camerelor ori în alte organizații interne și internaționale la care Uniunea sau Camerele sunt afiliate ori cu care colaborează;

6. calității de membru într-un consiliu de administrație;

7. calității de membru în cadrul unei asociații sau fundații;

b) exercițarea unei funcții publice sau de demnitate publică, alta decât cea prevăzută la lit. a) pct. 4;

c) exercițarea unei funcții de judecător, procuror, magistrat-asistent sau grefier;

d) exercițarea profesiei de avocat, consilier juridic, executor judecătoresc sau practician în insolvență;

e) desfășurarea directă de activități de producție, comerț sau alte activități de prestări de servicii;

f) calitatea de administrator sau de președinte al unui consiliu de administrație al unei societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Secțiunea a 2-a. Îndatoririle și răspunderile notarilor publici

Art. 70. Notarul public și personalul biroului notarial au obligația să păstreze secretul profesional cu privire la actele și faptele despre care au luat cunoștință în cadrul activității lor, chiar și după încetarea funcției, respectiv după încetarea raporturilor de muncă, cu excepția cazurilor în care legea sau părțile interesate îi eliberează de această obligație.

Art. 71. (1) Notarul public nu poate absenta de la birou mai mult de 5 zile lucrătoare consecutive, fără a informa Camera din care face parte și fără a asigura funcționarea arhivei biroului, în condițiile legii.

(2) În cazul nerespectării dispozițiilor alin. (1), Camera Notarilor Publici poate delega, după caz, un alt notar public pentru îndeplinirea atribuțiilor notarului public absent, în condițiile prevăzute de Statutul Uniunii.

Art. 72. (1) Notarul public are următoarele obligații:

a) să respecte dispozițiile legii, ale regulamentelor, ale Statutului Uniunii, Statutului Casei de Răspundere Civilă a Notarilor Publici și ale Codului deontologic al notarilor publici;

b) să respecte hotărârile organelor alese ale Uniunii, ale Camerelor, precum și ale comisiilor de specialitate sau ale altor entități create la nivelul Uniunii, să îndeplinească sarcinile ce i-au fost încredințate și să acționeze pentru realizarea scopului Uniunii;

c) să participe la ședințele organelor de conducere din care face parte;

d) să participe la ședințele Adunărilor generale ale Camerelor;

e) să participe la manifestări profesionale organizate de Uniune, de Camere și de alte organizații interne și internaționale având scopuri și principii similare;

f) să păstreze față de terți confidențialitatea dezbaterilor, opiniilor și voturilor exprimate în cadrul organelor de conducere;

g) să aibă un comportament demn în exercitarea funcției;

h) să își perfecționeze continuu pregătirea profesională, participând la programe de pregătire profesională organizate de INR, potrivit regulamentului de organizare și funcționare aprobat de Consiliul Uniunii;

i) să asigure pregătirea profesională a notarilor stagieri repartizați de către Colegiul director al Camerei, precum și a personalului angajat;

j) în termenele prevăzute în statut să achite contribuțiile profesionale, să comunice Camerei din care face parte și Uniunii situația statistică lunară prevăzută în statut;

k) să își declare domiciliul fiscal în România.

(2) Cheltuielile profesionale efectuate în condițiile alin. (1) sunt deductibile, în condițiile legii.

(3) Dispozițiile prevăzute la alin. (1) lit. h) privind obligativitatea participării la programe de pregătire profesională organizate de INR se aplică și personalului de specialitate al birourilor notariale, în condițiile prevăzute de regulament.

Art. 73. Răspunderea civilă a notarului public poate fi angajată în condițiile legii civile, pentru încălcarea obligațiilor sale profesionale, atunci când acesta a cauzat cu vinovăție sub forma relei-credințe un prejudiciu, stabilite prin hotărâre judecătorească definitivă.

Art. 74. Răspunderea disciplinară a notarului public intervine pentru următoarele abateri:

a) încălcarea competenței generale, materiale și teritoriale stabilite prin lege;

b) nerespectarea dispozițiilor, deciziilor și hotărârilor organelor de conducere ale Uniunii și ale Camerelor, emise în condițiile legii;

c) nerespectarea normelor și instrucțiunilor privind metodologia de lucru cu registrele naționale notariale administrate de CNARNN;

d) îndeplinirea, în mod repetat, a actelor și procedurilor notariale, cu nerespectarea dispozițiilor legale prevăzute pentru valabilitatea actului sau procedurii notariale în cauză, ori îndeplinirea acestora cu încălcarea dispozițiilor art. 9;

e) întârzierea nejustificată sau neglijența în efectuarea lucrărilor;

f) lipsa nejustificată de la birou, în mod repetat;

g) comportament și atitudine necorespunzătoare în exercitarea activității profesionale;

h) orice manifestare de natură a aduce atingere prestigiului profesiei săvârșită în exercițiul funcției ori în legătură cu aceasta sau în afara exercițiului funcției;

i) neachitarea integrală și la scadență a contribuțiilor profesionale, precum și a contribuției de răspundere civilă, conform contractului de răspundere civilă;

j) sustragerea sau refuzul de a se supune controlului profesional administrativ;

k) încălcarea obligațiilor legale cu privire la păstrarea secretului profesional;

l) folosirea ori acceptarea, în orice mod, direct sau indirect, a mijloacelor neloiale de atragere clientelei, așa cum sunt definite în Codul deontologic al notarilor publici;

m) desfășurarea unor activități incompatibile cu calitatea de notar public, potrivit legii;

n) refuzul nejustificat sau neglijența în efectuarea și comunicarea operațiilor prevăzute de lege pentru funcționarea sistemului informatizat al Camerei și al Uniunii;

o) nerespectarea dispozițiilor legale cu privire la stabilirea, încasarea și, după caz, virarea impozitelor, tarifelor și onorariilor;

p) nedeținerea la termen a situației statistice și a altor date solicitate de Camera sau de Uniune;

q) refuzul nejustificat de a întocmi un act notarial în afara sediului biroului notarial, iar în cazuri temeinic justificate, și în afara programului normal de lucru;

r) neîndeplinirea obligației de a participa la formele de pregătire profesională continuă organizate prin INR, la intervalele de timp stabilite prin regulament;

s) neîndeplinirea obligației de a participa la formele de pregătire profesională, dispusă în condițiile art. 77 alin. (2);

ș) nerespectarea dispozițiilor Codului deontologic al notarilor publici;

t) absențe nejustificate de la Adunările generale și de la acțiunile organizate de Colegiul director al Camerei sau organele de conducere ale Uniunii;

ț) nerespectarea dispozițiilor art. 42 alin. (3) și/sau continuarea activității după aplicarea sancțiunii suspendării din exercițiul funcției;

u) refuzul nejustificat de a îndeplini actele și procedurile repartizate de președintele Camerei din care face parte.

Art. 75. (1) Acțiunea disciplinară se exercită de ministrul Justiției, de președintele Uniunii sau de Colegiul director al Camerei și se judecă de Consiliul de disciplină din cadrul Uniunii.

(2) Acțiunea disciplinară se exercită numai după efectuarea cercetării prealabile de către inspecții din cadrul Ministerului Justiției sau, după caz, din cadrul Uniunii ori de către Colegiul director al Camerei.

(3) În cadrul cercetării prealabile, citarea celui în cauză este obligatorie, acesta fiind îndreptățit să ia cunoștință de conținutul dosarului de cercetare disciplinară și

să își formuleze apărarea. Neprezentarea sau refuzul celui cercetat de a formula apărări nu împiedică finalizarea cercetării.

(4) Consiliul de disciplină funcționează ca organ de jurisdicție la nivel național, în baza regulamentului aprobat de Consiliul Uniunii. Consiliul de disciplină este compus din câte un reprezentant al fiecărei Camere, ales de Adunarea generală a Camerei. Mandatul membrilor Consiliului de disciplină este de 4 ani și începe la data de 1 ianuarie a anului calendaristic următor validării acestora de către Congres. Membrii Consiliului de disciplină pot fi numai notari publici cu o vechime de minimum 10 ani într-o funcție de specialitate juridică, dar nu mai puțin de 5 ani în funcția de notar public.

(5) Ministrul justiției sau, după caz, președintele Uniunii ori Colegiul director al Camerei, pe baza rezultatului cercetării prealabile, formulează acțiunea disciplinară pe care o înaintează Consiliului de disciplină în termen de 60 de zile de la data primirii rezultatului cercetării prealabile.

(6) Consiliul de disciplină citează părțile și, în cazul în care constată că sunt necesare verificări suplimentare, poate solicita ministrului justiției sau, după caz, președintelui Uniunii ori Colegiului director al Camerei completarea cercetării disciplinare. Completarea cercetării prealabile se face în termen de 60 de zile de la primirea solicitării de completare.

(7) Acțiunea disciplinară se soluționează printr-o hotărâre motivată, care se comunică părților și Camerei în a cărei circumscripție își desfășoară activitatea cel cercetat, în termen de 10 zile de la pronunțare.

(8) Hotărârea prin care se soluționează acțiunea disciplinară cuprinde, în principal, următoarele:

a) descrierea faptei care constituie abatere disciplinară și încadrarea juridică a acesteia;

b) temeiul de drept al aplicării sancțiunii;

c) motivele pentru care au fost înlăturate apărările formulate de notarul public;

d) sancțiunea aplicată și motivele care au stat la baza aplicării acesteia;

e) calea de atac și termenul în care hotărârea poate fi atacată;

f) instanța competentă să judece calea de atac.

(9) Prevederile alin. (8) se completează cu dispozițiile Codului de procedură civilă, republicat, cu modificările ulterioare, privind cuprinsul hotărârii.

(10) Împotriva hotărârii, notarul public, respectiv titularii acțiunii disciplinare prevăzuți la alin. (1) pot face contestație în termen de 15 zile de la comunicare, la Consiliul Uniunii.

(11) Contestația se soluționează de Consiliul Uniunii prin hotărâre. În cazul în care acțiunea disciplinară a fost exercitată de președintele Uniunii sau de Colegiul director al Camerei, președintele Uniunii sau, după caz, reprezentanții Camerei respective în Consiliul Uniunii nu vor participa la soluționarea contestației. Hotărârea prin care se soluționează contestația poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel București. Recursul poate fi declarat de notarul public, respectiv de titularii acțiunii disciplinare prevăzuți de lege, în termen de 15 zile de la comunicare. Hotărârea pronunțată de Curtea de Apel București este definitivă.

(12) Hotărârea prin care notarul public a fost sancționat disciplinar, rămasă definitivă, se comunică, de îndată, de către Uniune sau, după caz, de către instanța

de judecată compartimentului de specialitate din Ministerul Justiției și Camerei în a cărei circumscripție își desfășoară activitatea notarul public.

(13) Acțiunea disciplinară poate fi exercitată în termen de 6 luni de la data luării la cunoștință a săvârșirii abaterii, dar nu mai târziu de 3 ani de la data săvârșirii acesteia.

(14) Curgerea termenului de prescripție pentru promovarea acțiunii disciplinare se suspendă dacă împotriva notarului public s-a înregistrat o plângere penală având ca obiect săvârșirea aceleiași fapte, până la soluționarea procesului penal. Dacă după introducerea acțiunii disciplinare a fost înregistrată o plângere penală având ca obiect săvârșirea aceleiași fapte, acțiunea disciplinară se suspendă până la soluționarea procesului penal.

Art. 76. (1) Verificarea sesizărilor referitoare la buna reputație a notarilor publici în funcție se face de către inspectori din cadrul Ministerului Justiției sau al Uniunii, din oficiu sau la solicitarea ministrului justiției, respectiv a președintelui Uniunii sau a Colegiului director al Camerei.

(2) Raportul de inspecție întocmit în urma verificărilor privind buna reputație se comunică notarului public care face obiectul sesizării, în termen de 15 zile de la întocmire, în vederea formulării de obiecțiuni.

(3) Raportul de inspecție prevăzut la alin. (2) împreună cu obiecțiunile formulate se înaintează Consiliului de disciplină din cadrul Uniunii. Pe baza raportului și a obiecțiunilor formulate, Consiliul de disciplină adoptă hotărârea privind constatarea îndeplinirii sau a neîndeplinirii de către notarul public a condiției de bună reputație ori, dacă apreciază că obiecțiunile sunt întemeiate, dispune, în scris și motivat, retrimiterarea raportului în vederea completării verificărilor, cu arătarea în mod expres a aspectelor ce trebuie completate. Hotărârea prin care se constată neîndeplinirea condiției de bună reputație cuprinde și propunerea de încetare a calității, în temeiul art. 41 alin. (1) lit. g).

(4) Hotărârea Consiliului de disciplină, însoțită de actele care au stat la baza acesteia, se comunică de îndată ministrului justiției, președintelui Consiliului Uniunii și notarului public.

(5) Hotărârea Consiliului de disciplină poate fi atacată cu contestație la Consiliul Uniunii în termen de 15 zile de la comunicare. Împotriva hotărârii Consiliului Uniunii se poate formula contestație la Secția de contencios administrativ a Curții de Apel București, în termen de 15 zile de la comunicare.

(6) Hotărârea definitivă prin care se constată neîndeplinirea condiției de bună reputație se comunică ministrului justiției, în vederea emiterii ordinului de încetare a calității.

Art. 77. (1) Sancțiunile disciplinare se aplică în raport cu gravitatea abaterii disciplinare săvârșite și sunt următoarele:

- a) avertisment scris;
- b) amendă de la 5.000 lei la 40.000 lei;
- c) suspendarea notarului public din exercițiul funcției pe o durată de cel mult 6 luni;
- d) excluderea notarului public din profesie.

(2) În cazul abaterilor prevăzute la art. 74 lit. a), d), e), k), n), r) și s), Consiliul de disciplină poate dispune și obligarea notarului public sancționat să urmeze, în termen

de 3 luni de la rămânerea definitivă a hotărârii prin care acesta a fost sancționat, una dintre formele de pregătire profesională în cadrul INR.

(3) Hotărârea definitivă constituie titlu executoriu.

(4) Amenda prevăzută la alin. (1) lit. b) se face venit la bugetul Uniunii

Capitolul V. Procedura actelor notariale

Secțiunea 1. Dispoziții comune

Art. 78. (1) Toate actele notariale se îndeplinesc la cerere.

(2) Înscrierile redactate de părți, de reprezentanții lor legali sau convenționali ori, după caz, acordurile de mediere vor fi verificate cu privire la îndeplinirea condițiilor de fond și formă, notarul public putându-le aduce modificările și completările corespunzătoare, cu acordul părților.

(3) Pentru autentificarea unui acord de mediere, părțile din acord se prezintă personal sau prin reprezentant legal ori prin reprezentant convențional în baza unei procuri autentice, în vederea semnării în fața notarului public și îndeplinirii tuturor condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege.

(4) Înscrierile referitoare la actele notariale se redactează potrivit voinței părților și în condițiile prevăzute de lege.

(5) În cadrul lucrărilor de îndeplinire a actelor notariale, notarul public stabilește identitatea, domiciliul și capacitatea părților, în afara cazurilor în care se solicită dare de dată certă, întocmirea de copii legalizate sau acordarea de consultații juridice notariale.

Art. 79. (1) Actele juridice pentru care legea prevede forma autentică *ad validitatem* vor fi redactate numai de notarii publici.

(2) Consultațiile date de notarul public în domeniul juridic notarial sunt scrise sau verbale și se dau persoanelor fizice sau juridice, la solicitare sau pe bază de contract cu durată determinată.

Art. 80. (1) Notarul public are obligația să deslușească raporturile juridice dintre părți cu privire la actul pe care vor să îl încheie, să verifice dacă scopul pe care îl urmăresc este în conformitate cu legea și să le dea îndrumările necesare asupra efectelor lui juridice.

(2) De asemenea, el trebuie să ceară părților, ori de câte ori este cazul, documentele justificative și autorizațiile necesare pentru încheierea actului sau, la cererea acestora, va putea obține el însuși documentația necesară, având acces liber la orice registru public.

(3) Actele din care rezultă drepturi ce urmează a fi supuse publicității în cazurile și condițiile prevăzute de lege se vor comunica, de îndată, la locul unde se ține această evidență, de notarul public, care va face și demersurile necesare în numele titularilor pentru ducerea la îndeplinire a tuturor lucrărilor de publicitate.

(4) În vederea îndeplinirii obligațiilor ce îi revin potrivit dispozițiilor alin. (2) și (3), notarul public va avea acces liber la birourile de publicitate imobiliară, precum și la alte instituții în vederea obținerii actelor și informațiilor necesare îndeplinirii procedurilor notariale, va putea solicita și obține de la organul fiscal competent al

autorității administrației publice locale certificatul fiscal emis pe suport hârtie sau în format electronic.

(5) Notarul public are obligația, în cazul persoanelor vârstnice, să le pună în vedere drepturile prevăzute la art. 30 din Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 81. (1) Organele de ordine publică vor acorda sprijin notarilor publici, în cazul în care aceștia sunt împiedicați să își exercite atribuțiile. De asemenea, autoritățile administrației publice locale au obligația ca în cadrul atribuțiilor lor să acorde notarilor publici concursul solicitat pentru îndeplinirea actelor notariale.

(2) Instituțiile publice și private au obligația să furnizeze, în condițiile legii, informațiile pe care le solicită notarii publici în cadrul procedurilor succesoriale notariale.

(3) În toate celelalte cazuri, instituțiile prevăzute la alin. (2) vor furniza informații în baza protocoalelor încheiate cu Uniunea.

Art. 82. (1) Actele solicitate de părți și orice acte de procedură notarială se întocmesc în limba română.

(2) Cetățenilor aparținând minorităților naționale și persoanelor care nu vorbesc sau nu înțeleg limba română li se acordă posibilitatea de a lua cunoștință de cuprinsul actului printr-un traducător sau interpret. Funcția de traducător sau interpret poate fi îndeplinită de către notarul public, dacă limba străină este limba sa maternă sau este autorizat ca interpret ori traducător, sau de către o altă persoană autorizată ca interpret sau traducător, în condițiile legii, de către Ministerul Justiției. În toate situațiile în care actul se îndeplinește prin interpret sau traducător autorizat, acesta va semna încheierea alături de notarul public.

(3) Actele redactate de părți și prezentate pentru efectuarea operațiunilor notariale vor fi în limba română.

(4) La cererea justificată a părților, notarul public poate îndeplini acte în legătură cu înscrisurile întocmite de părți într-o altă limbă decât cea română, numai dacă notarul instrumentator cunoaște limba în care sunt întocmite actele sau după ce a luat cunoștință de cuprinsul acestora prin interpret, caz în care un exemplar tradus în limba română și semnat de cel ce a efectuat traducerea va fi atașat la dosar.

(5) Înscrisurile destinate a fi traduse într-o limbă străină se vor redacta fie pe două coloane, cuprinzând în prima coloană textul în limba română, iar în cea de-a doua, textul în limba străină, fie în mod succesiv, mai întâi textul în limba română, continuându-se cu textul în limba străină.

(6) Notarul public, în activitatea sa, nu poate cenzura sau refuza să aplice sau să folosească în proceduri notariale o hotărâre judecătorească definitivă.

Art. 83. (1) Actele notariale se îndeplinesc, de regulă, în timpul programului de serviciu cu publicul, afișat în mod corespunzător

(2) Un act notarial se poate îndeplini și în afara sediului biroului notarului public, la cererea părții interesate, cu respectarea dispozițiilor legale privind competența.

(3) În cazul în care întocmirea unui act notarial nu suferă amânare, din motive temeinic justificate, acesta va putea fi îndeplinit și în afara programului de lucru, la cererea părții interesate.

Art. 84. Îndeplinirea actelor notariale, în afară de redactarea înscrisurilor și de consultațiile juridice notariale, se constată prin încheiere, care va cuprinde:

- a) sediul biroului notarial;
- b) denumirea încheierii și numărul acesteia;
- c) data îndeplinirii actului notarial;
- d) numele și prenumele notarului public;
- e) locul unde s-a îndeplinit actul notarial, în cazul îndeplinirii în afara sediului biroului notarial, precizându-se împrejurarea care justifică întocmirea înscrisului în acel loc;
- f) numele sau denumirea părților, domiciliul sau sediul acestora și mențiunea faptului prezentării lor în persoană, reprezentate ori asistate, precum și modul în care li s-a constatat identitatea, cu excepția încheierilor prin care se dă dată certă înscrisurilor sau se legalizează copii de pe înscrisuri;
- g) arătarea îndeplinirii condițiilor de fond și de formă ale actului notarial întocmit în raport cu natura aceluia act;
- h) constatarea îndeplinirii actului notarial și a citirii acestuia de către părți;
- i) mențiunea perceperii tarifelor, a impozitelor, a onorariului, precum și cuantumul acestora;
- j) semnătura notarului public;
- k) sigiliul biroului notarului public.

Art. 85. (1) Părțile participante la actul notarial pot fi identificate de notarul public prin mențiunea în încheiere că ele sunt cunoscute personal de acesta. În cazul în care notarul public nu cunoaște părțile, este obligat să procedeze la verificarea identității acestora, în vederea încheierii unui act sau îndeplinirii unei proceduri notariale, după caz, prin:

- a) acte de identitate prevăzute de lege;
- b) pașapoarte, în condițiile legii;
- c) atestarea avocatului care asistă partea, identificarea acestuia făcându-se în condițiile lit. a) sau b).

(2) În situația în care notarul public are suspiciuni cu privire la identitatea părților, iar actul de identitate este eliberat de autoritățile române, va verifica actul de identitate prezentat. În vederea verificării, notarul public are acces la Registrul național de evidență a persoanelor.

(3) Elementele obligatorii de identificare a persoanelor sunt:

- a) pentru persoana fizică română sau rezidentă în România: numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul sau reședința obișnuită;
- b) pentru străini persoane fizice, nerezidenți în România: numele, prenumele, cetățenia și reședința obișnuită declarată, dacă nu reiese din actul în baza căruia s-a stabilit identitatea;
- c) pentru persoana juridică de naționalitate română: denumirea, sediul social și codul unic de identificare sau numărul de înregistrare în registrele speciale pentru asociații și fundații, după caz;
- d) pentru persoana juridică străină: denumirea, sediul social, naționalitatea și numărul de înregistrare emis de autoritatea competentă din țara de origine;